

1. [D]opuszczając w odrębnym przepisie (art. 701 § 3 kpc) zażalenie na postanowienia dotyczące wyznaczenia m.in. arbitra, ustawodawca dał jednoznacznie do zrozumienia, że nie traktuje ich jako kończących postępowanie w sprawie, gdyż wówczas miałyby zastosowanie ogólny przepis art. 394 § 1 *in principio* kpc.

**Postanowienie Sądu Najwyższego
z dnia 24 lutego 1998 r.
I CKN 455/97**

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Z. Świeboda (przewodniczący)

SSN S. Dąbrowski

SSN K. Kołakowski (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 1998 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z wniosku E. A. Inc. USA przeciwko „E.” S.A. w Warszawie o wyznaczenie arbitra na skutek kasacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Wojewódzkiego w Warszawie z dnia 2 października 1996 r. sygn. akt [...]

odrzuca kasację.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Wojewódzki uchylił postanowienie Sądu Rejonowego oddalające wniosek o wyznaczenie arbitra i odrzucił wniosek, znosząc postępowanie w sprawie. Sąd ten, opierając się na treści umowy wiążącej wnioskodawcę i jego przeciwnika, według której wynikające z niej spory zostały poddane pod rozstrzygnięcie arbitrów w Wiedniu, na przepisach art. 1105 § 2 i art. 697 § 1 oraz na art. 368 § 2 i 3 w zw. z art. 397 § 2 kpc /w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 1996 r./, uznał, że wniosek podlega odrzuceniu na podstawie art. 1099 kpc. Strony umówiły się na

piśmie na rzecz działającego za granicą sądu polubownego, a wnioskodawca ma „zamieszkanie” za granicą.

W imieniu wnioskodawcy wniesiona została kasacja. Bez przytoczenia podstaw kasacyjnych zawarto w niej jedynie wniosek o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania lub o jego zmianę i wyznaczenie arbitra zgodnie z wnioskiem, o „uznanie że postępowanie było w mocy” i zasądzenie kosztów postępowania. Także w jej uzasadnieniu ogólnikowo powtórzono jedynie treść art. 393¹ pkt 1 i 2 kpc.

Sąd Najwyższy odrzucił tę kasację na podstawie art. 393⁵ kpc jako niedopuszczalną.

Przede wszystkim kasacja nie oparta na ustawowych podstawach nie odpowiada wymogom określonym w art. 393³ w związku z art. 393¹ kpc. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego (por. np.: postanowienia z dnia 7 stycznia 1997, I CZ 22/96, OSNC 1997 Nr 4, poz. 46; z dnia 10 stycznia 1997 r., II CKN 21/96, OSNC 1997 Nr 5, poz. 61 i z dnia 11 marca 1997 r., III CKN 13/97, OSNC 1997 Nr 8, poz. 114), kasacja w której nie przytoczono podstaw kasacyjnych podlega odrzuceniu bez wzywania do jej uzupełnienia.

Po wtóre – już tylko ubocznie podnieść należy, że Sąd Najwyższy wielokrotnie już wskazywał w swoim orzecznictwie, że kasacja jest w systemie środków odwoławczych środkiem szczególnym, co powoduje, że przysługuje jedynie od orzeczeń sądów drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie, jeśli nadto nie mają miejsca wyłączenia określone w ustawie.

Kwestia dopuszczalności kasacji w postępowaniu o wyznaczenia arbitra była już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w postanowieniu z dnia 22 stycznia 1997 r., wydanym w sprawie I CKN 48/96 (OSNC 1997 Nr 8, poz. 107). Odrzucając kasację Sąd Najwyższy wskazał wówczas m.in., że **dopuszczając w odrębnym przepisie (art. 701 § 3 kpc) zażalenie na postanowienia dotyczące wyznaczenia m.in. arbitra, ustawodawca dał jednoznacznie do zrozumienia, że nie traktuje ich jako kończących postępowanie w sprawie, gdyż wówczas miałyby zastosowanie ogólny przepis art. 394 § 1 in principio kpc.**

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym dopuszczalność wniesionej kasacji powyższe stanowisko w pełni podziela. Jego trafności także w tym postępowaniu nie zmienia to, że wniosek o wyznaczenie arbitra ostatecznie odrzucony został z braku jurysdykcji krajowej do jego rozpoznania. Nie zmienia to bowiem przyjętego założenia, że nie chodzi o rozstrzygnięcie kończące postępowanie w sprawie.

Nawet więc gdyby kasacja odpowiadała ustawowym wymaganiom – także z tej przyczyny podlegałaby odrzuceniu.

Źródło: Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego